

STANDARTINĖS TRANSPORTO PRIEMONIŲ VALDYTOJŲ CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS PRIVALOMOJO DRAUDIMO SUTARTIES SĄLYGOS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Standartinės transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutarties sąlygos (toliau – sąlygos) nustato pagrindines transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutarties (toliau – draudimo sutartis) nuostatas.
2. Draudimo sutarties šalių (draudėjo ir draudiko) ikisutartiniais bei sutartiniais santykiais taikomos Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo (Žin., 2001, Nr.56-1977; 2004, Nr.46-1498), Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (Žin., 2000, Nr.74-2262), Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo (Žin., 2003, Nr.94-4246) ir šių sąlygų nuostatos, jeigu Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymas ir šios sąlygos nenustato kitaip.
3. Šalys draudimo sutartimi negali pakeisti imperatyvių Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimų.
4. Šiose sąlygose vartojamos sąvokos atitinka Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatyme vartojamas sąvokas.

II. DRAUDIMO SUTARTIMI SUTEIKIAMA APSAUGA

5. Draudimo sutartimi apdraudžiama draudimo sutartyje ar (ir) transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo liudijime (polise) (toliau – draudimo liudijimas) nurodyta transporto priemonę valdančių ir naudojančių (toliau – naudojančių) valdytojų (toliau – apdraustųjų) civilinė atsakomybė dėl žalos padarymo, išskyrus Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje numatytą atvejį.
6. Draudikas privalo išmokėti draudimo išmoką tik tuo atveju, jeigu draudiminis įvykis įvyksta draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu.
7. Draudimo sutarties draudimo suma dėl Lietuvos Respublikos teritorijoje įvykusio vieno eismo įvykio, nepaisant to, kiek yra nukentėjusiųjų trečiųjų asmenų, yra 500 000 eurų dėl žalos asmeniui (tarp jų 500 eurų dėl neturtinės žalos padarymo) bei 100 000 eurų dėl žalos turtui. Dydžiai nurodyti eurais yra išreiškiami litais pagal Lietuvos banko skelbiamą oficialų euro ir lito santykį.
8. Už žalą, padarytą kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, draudikas moka išmoką pagal tos valstybės teisės aktuose nustatytas draudimo sumas arba pagal šių sąlygų 7 punkte nurodytas draudimo sumas, jei šios draudimo sumos yra didesnės.
9. Draudikas atleidžiamas nuo draudimo išmokos mokėjimo ir (ar) draudimo išmoka nemokama, jeigu:
 - 9.1. žala atsirado dėl karo veiksmų, dėl teroristinių išpuolių, esant branduolinės energijos poveikiui ar nepaprastajai padėčiai;
 - 9.2. žala padaryta vežamam už užmokestį kroviniui ar bagažui, esančiam kaltininko transporto priemonėje;
 - 9.3. žala patiriama netekus grynujų pinigų, bižuterijos, juvelyrinių bei meno dirbinių, vertybinių popierių, dokumentų, filatelijos, numizmatikos ar panašių rinkinių arba daiktų;
 - 9.4. draudikas įrodo, kad nukentėjusieji tretieji asmenys savo noru buvo žalą padariusiojo transporto priemonėje ir žinojo, kad ta transporto priemonė buvo pavogta.
10. Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytos Žalos nustatymo ir išmokų mokėjimo tvarkos numatytais atvejais draudikas, išmokėjęs išmoką, turi teisę reikalauti sumokėtos sumos ar jos dalies gražinimo iš atsakingo už žalą asmens ar draudėjo arba apdraustojo. Draudiko reikalaujamos

grąžinti sumos dydis nustatomas atsižvelgiant į nustatytų pareigų pažeidimą, priežastinį ryšį su eismo įvykiu, dėl pažeidimo ar pareigų nevykdymo atsiradusios žalos dydį, kitas reikšmingas aplinkybes ir į Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytą Žalos nustatymo ir išmokų mokėjimo tvarką.

III. DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMAS

11. Pareigą sudaryti draudimo sutartį turi Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje nurodyti asmenys. Jų vardu įstatymų nustatytais atvejais draudimo sutartį turi teisę sudaryti transporto priemonės teisėtas valdytojas arba kitas įstatymų nustatyta tvarka įgaliotas asmuo.

12. Prašymą draudikui sudaryti draudimo sutartį draudėjas pateikia žodžiu arba raštu. Kai sudarant draudimo sutartį draudėjas pateikia rašytinį prašymą, sudarius draudimo sutartį, prašymas tampa sudėtine draudimo sutarties dalimi.

13. Draudikas ar jo įgaliotas atstovas draudėjo – fizinio asmens prašymu privalo įteikti jam šių sąlygų kopiją. Šios sąlygos privalo būti paskelbtos draudiko interneto tinklalapyje. Draudikas privalo įteikti draudėjui rašytinę atmintinę, kurioje privaloma nurodyti Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje numatytas pareigas, arba šios pareigos privalo būti nurodytos draudimo liudijime.

14. Prieš sudarant draudimo sutartį, draudėjas privalo suteikti draudikui jo prašomą teisingą informaciją ir pateikti dokumentus, būtinus draudimo sutarčiai sudaryti, numatytus šiose sąlygose. Draudikas savo iniciatyva turi teisę tikrinti pateiktos informacijos teisingumą. Draudikui pareikalavus, draudėjas turi pateikti apžiūrai transporto priemonę, kuri nurodoma draudimo sutartyje ir (ar) draudimo liudijime.

15. Draudimo sutartis sudaroma rašytine forma. Bet kokie šalių susitarimai ir draudimo sutarties pakeitimai, taip pat su draudimo sutartimi susiję draudimo sutarties šalių pareiškimai ir pranešimai turi būti rašytinės formos. Jei pasikeitė draudėjo gyvenamosios vietos ar buveinės adresas ir draudėjas nepranešė apie tai draudikui, tai draudėjui paskutiniu draudikui žinomu gyvenamosios vietos ar buveinės adresu registruotu laišku išsiųsti draudiko pareiškimai ir pranešimai laikomi įteiktais draudėjui. Sudarius draudimo sutartį draudikas privalo išduoti draudėjui draudimo sutarties sudarymą ir suteikiamą draudimo apsaugą patvirtinantį draudimo liudijimą, atitinkantį Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimus. Draudimo sutartyje privalo būti tiksliai nurodyta draudimo sutarties rūšis bei duotos nuorodos į Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytą Žalos nustatymo ir išmokų mokėjimo tvarką ir šias sąlygas (nurodant teisės akto pavadinimą, „Valstybės žinių“ numerį ir publikacijos numerį).

16. Asmenys, nurodyti šių sąlygų 11 punkte, negali naudoti patys ir leisti naudoti kitam asmeniui neapdraustą transporto priemonę (neturint galiojančio, atitinkančio Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimus, draudimo liudijimo).

17. Draudikas neturi teisės atsisakyti sudaryti draudimo sutartį, išskyrus tuos atvejus, kai draudėjas neįvykdo šių sąlygų 14 punkte nurodytų pareigų. Draudiko atsisakymas sudaryti draudimo sutartį gali būti ginčijamas teismo tvarka.

18. Jeigu draudėjas neįvykdo 14 punkte nurodytų pareigų, o draudikas, neatsižvelgdamas į tai, sudaro draudimo sutartį, draudikas netenka teisės reikalauti nutraukti draudimo sutartį remdamasis tuo, kad 14 punkte numatyta pareiga neįvykdyta.

19. Sudarant įprastinę draudimo sutartį iki valstybinio transporto priemonių įregistravimo, draudėjas ar įgaliotas jo atstovas turi pateikti draudikui šią informaciją ir dokumentus:

19.1. transporto priemonės, įrašomos į draudimo sutartį ir (ar) draudimo liudijimą, techninius duomenis (variklio cilindų darbinį tūrį, bendrąją masę, keliamąją galią ar sėdimųjų vietų skaičių);

- 19.2. asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą;
- 19.3. kitą draudiko nurodytą informaciją, reikalingą draudimo sutarčiai sudaryti.
20. Jeigu įprastinė draudimo sutartis sudaroma prieš valstybinį transporto priemonės įregistravimą, draudikas, gavęs draudėjo prašymą ir kitus dokumentus, būtinus draudimo sutarčiai sudaryti, išduoda draudimo liudijimą, kuriame nenurodomas transporto priemonės valstybinis numeris, išskyrus atvejus, kai transporto priemonės valstybinis numeris žinomas. Šį draudimo liudijimą draudėjas pateikia institucijai, atsakingai už transporto priemonių valstybinę registraciją. Į draudėjo pateiktą draudimo liudijimą institucija, atsakinga už transporto priemonių valstybinę registraciją, įrašo transporto priemonės valstybinį numerį. Draudikas, gavęs informaciją apie apdraustos transporto priemonės valstybinį numerį, įrašo atitinkamus duomenis į savo turimus draudimo sutarties ir draudimo liudijimo egzempliorius.
21. Sudarant įprastinę draudimo sutartį po valstybinio transporto priemonių įregistravimo, draudėjas ar įgaliotas jo atstovas turi pateikti draudikui šią informaciją ir dokumentus:
- 21.1. transporto priemonės registracijos liudijimą;
- 21.2. kitus šių sąlygų 19.2 ir 19.3 papunkčiuose nurodytus dokumentus bei informaciją.
22. Sudarant pasienio draudimo sutartį, draudėjas ar įgaliotas jo atstovas turi pateikti draudikui šią informaciją ir dokumentus:
- 22.1. transporto priemonės registracijos liudijimą;
- 22.2. kitus šių sąlygų 19.2 ir 19.3 papunkčiuose nurodytus dokumentus bei informaciją.
23. Sudarant grupinę draudimo sutartį taikomos visos sąlygos nustatytos įprastinei draudimo sutarčiai.
24. Draudėjui pageidaujant, kad jam pagal sudarytą ar sudaromą įprastinę draudimo sutartį būtų suteikiama draudimo apsauga žaliosios kortos sistemai priklausančiose užsienio valstybėse, draudikas draudimo sutartyje nustatytais sąlygomis papildomai draudėjui išduoda žaliąją kortą. Jei žaliojoje kortoje yra nurodyta, kad ji galioja tik Europos Sąjungos ir Europos ekonominės erdvės valstybėse bei Šveicarijoje, tokia žaliąji korta draudėjui privalo būti išduodama nemokamai.
25. Transporto priemonės valdytojas neturi teisės sudaryti dėl tos pačios transporto priemonės kelių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutarčių, galiojančių vienu metu. Jeigu yra sudarytos kelios draudimo sutartys, įsigaliojus naujai draudimo sutarčiai, prieš tai dėl tos pačios transporto priemonės sudaryta draudimo sutartis pasibaigia. Draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu draudikas negali sudaryti tokia pat draudimo apsaugą suteikiančią draudimo sutartį tam pačiam ar iš dalies sutampančiam laikotarpiui.

IV. DRAUDIMO ĮMOKŲ APSKAIČIAVIMAS IR MOKĖJIMAS

26. Draudimo įmoką apskaičiuoja draudikas. Draudimo įmoka turi būti nustatoma atsižvelgiant į draudiko suteikiamą draudimo apsaugą draudėjui (apdraustiesiems), taip pat draudimo įmoka turi būti proporcinga draudiko prisiimamiems įsipareigojimams pagal draudimo sutartį bei nepažeisti draudėjo (apdraustųjų) interesų.
27. Draudėjas už draudimo sutartimi suteiktą draudimo apsaugą privalo mokėti draudikui draudimo sutartyje nustatytais terminais nustatyto dydžio draudimo įmokas. Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies draudimo sutartyje nustatytu laiku, draudikas apie tai privalo pranešti draudėjui raštu, kad draudėjas draudimo sutartyje nustatytu laiku nesumokėjo draudimo įmokos už teikiamą pagal draudimo sutartį draudimo apsaugą bei nurodyti Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo 11 straipsnio 5 ir 7 dalyse numatytas draudimo įmokos nesumokėjimo pasekmes.
28. Draudėjui nustatytu laiku nesumokėjus draudimo įmokos, draudikas turi teisę reikalauti už kiekvieną pavėluotą dieną ne didesnio kaip 0,04 procento delspinigių nuo nesumokėtos sumos.
29. Jei draudėjas draudimo įmokos nesumoka ilgiau negu 1 mėnesį, draudikas turi teisę vienašališkai nutraukti draudimo sutartį.

V. DRAUDIMO SUTARTIES GALIOJIMAS

30. Draudimo sutartis įsigalioja sudarius draudimo sutartį ir sumokėjus draudimo įmoką už draudimo liudijime nurodytą laikotarpį, išskyrus šių sąlygų 31 ir 32 punktuose nurodytus atvejus.
31. Jeigu draudikas draudimo sutartyje nurodė vėlesnį draudimo įmokos mokėjimo terminą, draudimo sutartis įsigalioja nuo jos sudarymo.
32. Draudimo sutartyje galima nurodyti kitokią, nei nurodyta šių sąlygų 30 ir 31 punktuose, draudimo sutarties įsigaliojimo terminą, jei sudarant naują draudimo sutartį dėl tos pačios transporto priemonės dar galioja anksčiau sudaryta draudimo sutartis.
33. Draudimo sutarties termino pradžia ir pabaiga nurodoma kalendorine data draudimo sutartyje. Draudikas taip pat privalo nurodyti draudimo apsaugos laikotarpius (terminus) draudėjui išduotame draudimo liudijime. Įprastinės draudimo sutarties draudimo liudijimų terminai skaičiuojami mėnesiais, o pasienio draudimo sutarties terminai skaičiuojami dienomis.
34. Draudimo sutartis nutraukiama Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo 7 straipsnyje nustatyta tvarka.
35. Nutraukus draudimo sutartį, draudėjas privalo pateikti draudikui draudimo sutartį ir draudimo liudijimą (jeigu draudimo liudijimas draudėjui buvo išduotas), kad draudikas įrašytų juose apie draudimo sutarties nutraukimą. Draudikas turi teisę negražinti draudimo įmokos už nepanaudotą draudimo apsaugos terminą, jeigu draudėjas nepateikia draudimo sutarties ir draudimo liudijimo įrašui apie draudimo sutarties nutraukimą atlikti.

VI. DRAUDIMO RIZIKOS PADIDĖJIMAS IR SUMAŽĖJIMAS

36. Jeigu draudimo rizika, numatyta draudimo sutartyje, padidėja ar gali padidėti draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu, draudėjas ar apdraustasis privalo informuoti draudiką apie padidėjusią draudimo riziką šių sąlygų 38 punkte nustatyta tvarka.
37. Laikoma, kad rizika padidėja ar sumažėja, kai draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu pasikeičia kuri nors aplinkybė, tiesiogiai susijusi su pavojaus draudimo objektui padidėjimu ar sumažėjimu, ir jeigu draudikas nurodė ją draudimo sutartyje, kaip turinčią įtakos draudimo rizikos padidėjimui ar sumažėjimui.
38. Jeigu draudimo rizika padidėja dėl draudėjo ar apdraustojo veiksmų, draudėjo ar apdraustojo pranešimas turi būti pateiktas ne vėliau, nei ji padidėja, visais kitais atvejais – tuoj pat, kai draudėjas ar apdraustasis apie tokius pasikeitimus sužinojo ar turėjo sužinoti, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo to momento, kurį draudėjas ar apdraustasis sužinojo ar turėjo sužinoti apie padidėjusią draudimo riziką.
39. Padidėjus draudimo rizikai, draudėjas draudikui pareikalavus privalo sumokėti papildomą draudimo įmoką.
40. Draudėjas privalo informuoti apdraustuosius apie draudiko draudimo sutartyje nurodytus draudimo rizikos padidėjimo atvejus.
41. Jeigu draudimo sutarties galiojimo metu paaiškėja, kad draudimo rizika sumažėja ar gali sumažėti, draudėjas dėl draudimo rizikos sumažėjimo turi teisę reikalauti sumažinti draudimo įmoką, o draudikas privalo ją sumažinti.

VII. DRAUDIMO SUTARTIES PRATĖSIMAS

42. Draudėjo prašymu draudimo sutarties galiojimo metu draudikas privalo atleisti draudėją nuo draudimo įmokų pagal galiojančią draudimo sutartį mokėjimo, jei draudėjas ketina nenaudoti transporto priemonės ilgiau kaip vieną mėnesį. Draudėjas savo prašyme privalo nurodyti terminą, kurio metu ketina nenaudoti transporto priemonės. Draudėjas privalo pateikti draudikui

pasizadėjimą atleidimo nuo draudimo įmokos mokėjimo laikotarpiu nenaudoti pačiam ir neleisti naudoti kitiems asmenims draudimo sutartyje nurodytos transporto priemonės ir gali perduoti draudikui neatlygintinai laikinai saugoti transporto priemonės registracijos numerį. Taip pat draudėjas privalo pateikti draudikui draudimo liudijimą (jeigu draudimo liudijimas draudėjui buvo išduotas), kad draudikas įrašytų jame informaciją apie atleidimo nuo draudimo įmokų mokėjimo laikotarpį. Draudikas turi teisę neatleisti draudėjo nuo draudimo įmokų mokėjimo, jeigu draudėjas nepateikia draudimo liudijimo įrašyti informaciją apie atleidimo nuo draudimo įmokų mokėjimo laikotarpį.

43. Atleidimo nuo draudimo įmokų mokėjimo laikotarpis pasibaigia suėjus draudėjo prašyme atleisti nuo draudimo įmokų pagal galiojančią draudimo sutartį mokėjimo nurodytam terminui arba draudikui draudėjo prašymu, nepasibaigus atleidimo nuo draudimo įmokų mokėjimo terminui, išdavus naują draudimo liudijimą. Jeigu draudimo įmoka buvo sumokėta už laikotarpį, kurį draudėjas buvo atleistas nuo draudimo įmokų mokėjimo, draudikas privalo pratęsti draudimo sutarties terminą tam laikotarpiui, nereikalaudamas už šį laikotarpį papildomų draudimo įmokų.

44. Jeigu draudimo įmoka buvo sumokėta už laikotarpį, kurį draudėjas buvo atleistas nuo draudimo įmokų mokėjimo, pratęsus draudimo sutarties terminą bendras draudimo sutarties pratęsimo laikotarpis negali būti ilgesnis kaip 12 mėnesių, o draudiko išduodamo draudimo liudijimo terminas negali būti trumpesnis kaip 1 mėnuo. Draudimo liudijimą draudikas išduoda tam dienų skaičiui, kuriam draudėjas buvo atleistas nuo draudimo įmokų mokėjimo.

45. Pasibaigus įprastinės draudimo sutarties terminui, draudimo sutarties terminas pratęsimas draudimo sutartyje nustatytais sąlygomis ir tvarka 12 mėnesių terminui, jeigu tokia sąlyga buvo numatyta draudimo sutartyje ir draudėjas ar draudikas nepareiškia raštu nesutikimo nepratęsti draudimo sutarties. Pratęsus draudimo sutarties galiojimo terminą, draudikas privalo draudėjui išduoti draudimo sutarties sudarymą patvirtinančius dokumentus.

46. Nesutikimą dėl draudimo sutarties termino pratęsimo draudėjas ar draudikas turi teisę pareikšti draudimo sutarties sudarymo ar galiojimo metu, bet ne vėliau kaip prieš mėnesį iki įprastinės draudimo sutarties termino pabaigos.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

47. Draudikas, pažeidęs šias sąlygas bei kitus teisės aktus, atsako įstatymų nustatyta tvarka.